

EDITORIAL

Vztahu médií a společnosti, resp. médií a veřejnosti v 19. a 20. století se jako aktuálnímu a frekventovanému badatelskému tématu věnovala i společná Česko-německá a Slovensko-německá komise historiků, a to především na jejím vědeckém zasedání na podzim 2008 v saské Míšni, jehož část byla integrována do oficiálního programu současně probíhajících Dnů německých historiků v Drážďanech. Pozornost se soustředila na dlouhou cestu od vzniku masových médií v 19. století k moderním mediálním společnostem naší současnosti, diskutován byl zejména jejich nacionální a transnacionální akční rádius a působení na vztahy mezi Čechy, Slováky a Němci. Volba vztahové perspektivy se přímo nabízela, neboť právě ve střední Evropě byly rozvoj moderní masové komunikace a její subjekt i adresát – moderní veřejnost – výrazem a motorem společenské demokratické změny, která byla od samého počátku spjata s národní ideou.

Toto dvojčíslo čtvrtletníku *Acta Universitatis Carolinae – Studia Territoria* přináší výběr z tehdy pronesených příspěvků, které byly pro potřebu časopisu, a to i na základě připomínek recenzentů a editorů, aktualizovány a mnohdy podstatně rozšířeny či přepracovány. Redakční práce probíhaly v součinnosti s nejvýznamnějším německým bohemikálně-historickým periodikem *Bohemia*, které přineslo – v duchu dosavadní praxe publikačních výstupů obou komisí – německou verzi těchto příspěvků (s výjimkou studie Maríny Zavacké, která byla v německé verzi otištěna na jiném místě). V zájmu usnadnění redakčních prací autorům i editorům byl pro obě vydání zvolen jednotný citační kodex, vycházející z praxe časopisu *Bohemia*, resp. ediční řady *Veröffentlichungen des Collegium Carolinum* (R. Oldenbourg Wissenschaftsverlag, München), lišící se od běžného úzu časopisu *Acta Universitatis Carolinae – Studia Territoria*.

Číslo obsahuje jak fundované texty z dějin médií, resp. k aktuálním problémům výzkumu médií obecně, tak i texty, které zkoumají a ilustrují působení médií v politice a na politiku v (trans-)nacionálním i mezistátním kontextu. Studie se

zabývají exemplárními příklady a tématy od raných dějin moderních masových médií v 19. století, kdy zejména tištěná média informovala, mobilizovala a organizovala stále větší skupiny lidí, přes dějiny propagandy za druhé světové války, až po analýzu současného německého zpravodajství o zemích střední a východní Evropy, které aspirovaly na členství v Evropské unii. Právě zde lze doložit, jak stabilní a unifikující je mnohdy – a to i v internetovém věku – vnímání „toho druhého“ na opačné straně hranice, jak stále silně působí a jak se znovu reprodukují dlouhodobě tradované obrazy a stereotypy.

Náš srdečný dík patří kolegům prof. Dr. Christophu Cornelißenovi (Frankfurt nad Mohanem), Dr. Miroslavu Kunštátovi (Praha) a prof. Dr. Romanu Holecovi (Bratislava), kteří iniciovali a připravili zmíněné vědecké zasedání v Míšni a Drážďanech a připravili jednotlivé texty německé, české a slovenské provenience k publikaci. Děkujeme též Ministerstvu zahraničních věcí České republiky, že finančně podpořilo vydání tohoto tematického dvojčísla (redakční práce, překlady a jejich revize) z prostředků určených Česko-německé komisi historiků resp. Stálé konferenci českých a rakouských historiků ke společnému kulturnímu dědictví.

Redakční rada